

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrst do Din 2, do 100 vrst do Din 2.50, od 100 do 300 vrst do Din 3, večji inzerati po posebni ceni. — Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopis se ne vrača.

UREJEDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Rnalska ulica št. 5
Telefon: 21-22, 21-23, 21-24, 21-25 in 21-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101, SLOVENJ GRAD, Slomškov trg št. 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Izredni obrambni ukrepi Nizozemske

Nenadna ukinitve vseh dopustov v vojski, mornarici, letalstvu in vojni industriji — Železniški promet je omejen, telefonske zveze z inozemstvom prekinjene — V Londonu napoveduje neposreden napad na Nizozemsko

London, 8. maja s. (Reuter) Nizozemska vlada je izdala večeraj vrsto izrednih obrambnih ukrepov, ki presegajo vse dosedanje ukrepe v teku vojne. Predvsem so bili nenadoma ukiniti vsi dopusti v vojski, mornarici in letalstvu, prav tako pa vsi dopusti delavcem v vojni industriji. Nadalje so bile odredene omejitve zasebnega železniškega prometa. Med soboto in ponedeljkom je prepovedana vsem ladjam plova na Maastricht in Renu ob nemški in

ob belgijski meji. Od sinoči dalje so prekinjene telefonske zveze z Amsterdamom. Istočasno poročajo iz Washingtona, da je tamkajšnji nizozemski poslanik že pred večerjem prejel od svoje vlade polno moč. Da v primeru nujnosti izplačuje plače vsem nizozemskim diplomatskim predstavnikom v inozemstvu. Kot tak primer nujnosti se smatra možnost nemškega napada na Nizozemsko. V tem ukrepu nizozemske vlade vidijo dokaz, da je Nizo-

zemsko pripravljena braniti se proti vsakemu napadu. Nizozemski radio je danes objavil, da odslej ne bodo več objavljene vremenske poročila. Kakor znano je ta ukrep že od izbruha vojne dalje v veljavi v vseh vojničnih državah. London, 8. maja s. (Ass. Press.) Vsi današnji angleški listi prinašajo alarmantna poročila o položaju Nizozemske. »Daily Express« piše, da je pritakotviti neposred-

nega napada na Nizozemsko. Sicer je o položaju na Nizozemskem razen oficijelnih poročil o izrednih ukrepih, ki so bili večeraj izdani, na razpolago malo poročil. Od sinoči dalje so namreč vse brzotlačne in telefonske zveze Nizozemske z inozemstvom prekinjene. O vzrokih izrednih ukrepov krožijo razne govorice. Zadnja poročila sinoči so javljala, da so nad vso Nizozemsko nepretrgano patrolirala nizozemska vojaška letala.

„Z usodo odločnostjo in neprizanesljivostjo je treba zatirati defetizem, čigar cilj je, da nam pred borbo iztrga iz rok naše najmočnejše orožje — našo vero vase in našo odločnost, da bomo v vseh okoliščinah svojo domovino, svobodo, čast in dostojanstvo. V družbi članov sokolske organizacije ne sme torej nihče z omalovaževanjem govoriti o moči domovine in naše oborožene sile, niti ne sme prenašati vesti, ki rušijo borbeni duh naroda. Moško in krepko uničuj te usak defetizem in malodušnost, pa naj bo delo tuje propagande ali plod naše žalostne lahkovernosti in nepremišljenosti.“

(Iz proglasa Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije)

Churchill prevzel vrhovno nadzorstvo nad vojnimi operacijami

Včeraj je otvoril Chamberlain norveško debato v spodnji zbornici — Pojasnil je razloge za angleški umik in napovedal energično nadaljevanje vojne — Opozicija ni štedila z ostro kritiko — Nova izjava vojnega ministra Stanleyja

„Vsak trenutek se na zapadni fronti lahko sproži največji vihar, kar jih je poznala zgodovina“ — je rekel včeraj angleški vojni minister

London, 8. maja s. (Reuter) Včeraj popoldne se je pričela v spodnji zbornici velika debata o politiki vlade v zvezi z vojaškimi operacijami na Norveškem. Seja parlamenta je trajala od 15. do 23.30.

Kot prvi je govoril ministrski predsednik Chamberlain, ki je podal daljše poročilo o položaju v zvezi z Norveško. Uvodoma je omenjal uspešen umik zavezniške vojske iz Namosa, ki je bil kljub silovitim nemškim letalskim napadom izveden z izgubo samo dveh zavezniških rušilcev. Nadalje je Chamberlain poudarjal, da je razočaranje zaradi umika na Norveškem prišlo v veliki meri zato, ker so prihajala popreje preko Stockholma popolnoma neupravičeno optimistična poročila o vojaškem položaju zavezničev na Norveškem. Ministrski so zamaš skušali ublažiti ta preugledna poročila. Neizogibno je morala slediti reakcija.

Vojaške operacije zavezniške vojske v južni Norveški so bile primeroma majhne. Vsega skupaj je bilo v akciji nekaj več nego ena divizija vojsk.

Umik je v Angliji in Franciji samo še utrdil odločnost naroda, da je treba vojno nadaljevati z vso energijo. Nasprotno pa so se švedske sile slišale kritike, ki so neupravičene in ne morejo koristiti niti Švedski sami. Chamberlain je izražal upanje, da bo v bodoče Švedska vsaj nepristransko izvajala svojo nevtralnost.

O boljši pri Trondhjemu je dal Chamberlain samo sliko v glavnih obrisih. Dejal je, da se vlada zavedala, da je poskus zavzetja Trondhjem zelo riskanten, da pa je

to izrecno želelo vrhovno poveljstvo norveške vojske

in da je obstojala nevarnost, da bi se Norvežani sploh nehali upirati nemški invaziji. Če zavezniški na ponovne nujne prošnje norveškega vrhovnega poveljstva za napad na Trondhjem ne bi pristali, Glede izvedbe tega napada so bila mnenja deljena. Nekateri so se zavzemali za direktni napad, drugi pa za akcijo z juga in severa, ki je bila pozneje res izvedena. Očitek, da je Anglija razpustila vojsko za Finsko in da zato ni mogla prehiteti Nemčije na Norveškem, ne drži. Anglija nikdar ne bi bila mogla na tak način napasti Norveške, kakor je to storila Nemčija. Pa tudi pozneje bi bil protinapad prav tako malo uspešen, če bi bila vsa ekspedicijska vojska za Finsko še nadalje zbrana. Glavna stvar bi bila namreč v vsakem primeru, da bi se zavezniškom posrečilo utrditi z malimi oddelki na nekaterih strateško važnih postojankah na Norveškem. To bi bilo mogoče izvesti prav tako z malimi četami, glavna vojska pa bi pozneje sledila.

Da na se operacije ponesrečile in da je bil potreben umik, sta kriva dva vzroka: 1. Angleži niso imeli na razpolago letališč za svoja lovska letala. 2. Nemci so prehitro dobivali obveščila.

Kampanja na Norveškem pa tudi še sedaj nikakor ni končana.

Toda Anglija ne sme preveč razpršiti svojih sil, ker lahko Nemčija vsak trenutek napade na različnih mestih in proti vsakemu takemu napadu morajo imeti zavezniški pripravljeno obrambo.

Sedanjí trenutek ni primeren za soore, temveč mora vsakdo posvetiti vse energije pomoči v vojni. V vojnem kabinetu ni bilo glave vojaških operacij na Norveškem prav nobenih razlik. Vsi sklerpi so bili sprejeti soglasno. Chamberlain je dejal, da je pripravljen upoštevati gotove kritike za osebne spremembe v vladi, kakor tudi za

način poslovanja vladnega aparata. Pravkar je bilo

dano mornariškemu ministru Churchill kot predsedniku vojaškega odbora vlade novo pooblastilo.

da ob odslej od dne do dne dajal vsem trem šefom generalnih štabov direktna navodila glede vodstva vojaških operacij, pri tem pa bo Churchill ostal tudi še nadalje mornariški minister.

Za Chamberlainom je prvi govoril vodja opozicije Attlee, ki je zelo kritiziral Chamberlaina samega kakor tudi vso politiko sedanjega vlade. Dejal je, da sestoji kariera večine vodilnih članov sedanjega vlade iz samih neuspehov. Anglija bo sicer končno zmagała v sedanjí vojni na življenjski in smrti, toda za vodstvo vojne so ji potrebni novi močje na vodilnih mestih.

Tudi vodja liberalne stranke Sinclair je zahteval spremembe v sestavi vojnega kabineta. Sicer pa je izrazil prepričanje, da umik zavezniške vojske iz južne Norveške v vojaškem oziru ne predstavlja pomembnega dogodka.

Vladno politiko je kritiziralo tudi več članov vladne večine. Posebno pozornost je vzbudil govor poslanca admirala sira Rogera Keyesa, ki je stopil na govorniški oder v admiralski uniformi. Keyes je govoril 20 minut. Dejal je, da je poročilo o norveški kampanji pretresljivo primer ne-pazljivosti s strani vlade. Keyes sam je ob začetku kampanje posetil admiralteti ter predlagal napad mornarice na Trondhjem. Sam se je ponudil, da prevzame na to dlagi svojih izkušenj, kakor na primer onih pri Zeebrugge, vodstvo teh operacij. Predlagal je, naj bi bile za napad porabljene starejše vojne ladje. Po Keyesovem mnenju bi bila z drugimi slavnimi dejanji angleške vojne mornarice operacija proti Narviku prava igračka. Toda v admiralteti mu je bilo ponovno rečeno, da bi bil napad na Trondhjem prerisanten in da

mornarica zaradi napetega položaja v Sredozemlju ne sme riskirati nobenih izgub.

Zelo ostro je govoril tudi bivši konservativni minister Amery. Dejal je, da vlada dohodkov na Norveškem ni dovolj predvidela in da pozneje tudi ni dovolj hitro vedela kako naj jih parira. Očitno je vladi neodločnost, počasnost in pomanjkanje poguma. Končal je z besedami, ki jih je izgovoril Cromwell parlamentu:

V imenu boga, pojdi!

V imenu vlade je zaključil debato vojni minister Stanley. Baval se je predvsem z udeleževanjem konne vojske. Ponovil je Chamberlanovo opozorilo, da je treba upoštevati, naj si bodo operacije na Norveškem kakorkoli važne, da je vojna še tudi drugod. Če bi se bila Anglija bolj angažirala na Norveškem, ne bi bilo moreče misliti, da bi bilo sedaj še vse mirno na zapadni fronti.

Vsak trenutek se lahko tam sproži največji vihar, kar jih je poznala zgodovina.

Zato pa ima večjo vrednost navzočnost zavezniških čet, ki so bile na Norveškem. v Franciji. Stanley je tudi pojasnjeval, da je poveljstvo angleške vojske računalo bolj z napadom nemške vojske na južno Norveško, ne pa na zapadno, kakor se je to zgodilo. Pa tudi tako so morali plačati Nemci za svoje podjede drago ceno. Angleška vojska je bila vsa dobro opremljena in se je junosko borila. Če ne bi bilo nemških letalskih napadov, bi bila lahko svoje položaje dolgo držala.

Neugodni komentarji angleškega tiska

London, 8. maja s. (Reuter). Današnji angleški listi v splošnem neugodno komentirajo večerajšnje poročilo ministrskega predsednika Chamberlaina o položaju. Izmed vodilnih listov sprejema z delnim odobravanjem govor edino »Daily Telegraph« vsi drugi ga dokaj ostro kritizirajo. Večinoma se listi sprašujejo, če je Chamberlain pravilno presodil razpoloženje javnega mnenja v Angliji ter če je popolnoma upošteval učinek, ki ga je imela norveška kampanja na nevtralne države.

Chamberlaina kritizirajo tudi »Times«, ki zlasti naglašajo, da v vojni ni mogoče vedno po šabloni odgovarjati na sovražne udarce, temveč je treba v obrambi skrajne pazljivosti, tako da je mogoče pravčasno podvrežiti protukrepe. To pa se v vodstvu operacij na Norveškem ni posrečilo. List tudi očitno Chamberlainu, da je nekatere kritike v parlamentu popolnoma napačno razumel.

Najhuje napada Chamberlaina delavski »Daily Telegraph«, ki pravi, da je bil po-

litični ugled ministrskega predsednika že doseel nizek, sedaj pa je padel na minimum. Napis v »Daily Telegraphu« se glasi: »Nizke kvalitete Chamberlaina v primeri z dinamičnim nastopanjem sovražnika na mlahko povzroče poraz celo pred sigurno zmago.«

V Zedinjenih državah poudarjajo listi razširjenje polnomočij mornariškemu ministru Churchill in izražajo mnenje, da pomeni to povečanje vojnih energij Anglije.

Francosko priznanje

Pariz, 8. maja AA. (Havas) Popolnoma naravno je, da je glavna pozornost današnjega francoskega tiska obrnjena na večerajšnji Chamberlainov govor. Listi prinašajo na prvih straneh tudi vesti o ukrepih nizozemske vlade, ki je ukinita vojaške dopuste. Listi pišejo tudi o tem, kako se nemška propaganda poslužuje neresnic ter navaja kot primer razgovor, ki naj bi ga bil imel Reynaud po telefonu s Chamberlainom.

»Oeuvre« analizira Chamberlainovo izjavo o borbah na Norveškem ter naglašajo, da so Angleži ponovno dokazali svojo veliko moralno hrabrost in ravnateljstvo duha, ki ga imajo svobodni narodi. Chamberlain je bil tolače mnenja parlamenta in vse države, ki je izjavil, da se bo vojna nadaljevala z vedno večjo energijo. Nova polnomočja, ki jih je dobil Churchill, bodo omogočila večjo hitrost pri izvajanju potrebnih ukrepov.

Leon Blum pravi v »Populaire«, da ves svet odobrava sklep zavezničev, da bodo intervenerali z vso svojo pomorsko in kopno silo pri preganjanju zavajevalcev. Blum pravi, da angleško javno mnenje nikakor ne smatra partijo za izgubljeno in da ni pripravljeno, da bi partijo zapustilo, ne glede na to, kaj se bo dogodilo prihodnje tedne ali mesece. Angleško javno mnenje smatra Norveško še naprej za eno aktivnih vojnih operacij.

Danes bosta govorila Lloyd George in Hore Belisha

Chamberlain si je zasigural podporo večine poslancev iz lastnih vrst

London, 8. maja s. Posebni poročevalci angleške radijske družbe tolače položaj v parlamentu na podlagi večerajšnje debata:

Včerajšnja seja je bila šele prva faza. Danes bo delavška stranka skušala najbrže še do večera doseči glasovanje o vladni politiki. Pričakovati je tudi danes še ostrih kritik, kakor jih je bilo slišati že večeraj. Vse te kritike pa predvsem kažejo, da sicer ni edinstvo glede vprašan strategije na Norveškem, pač pa popolna edinstvo glede osnovnih vprašanj zavezniške politike.

Dejstvo, da so se večeraj oglašali k besedi skoraj samo govorniki, ki so vlado kritizirali, ne sme zbuditi napačnega presojanja položaja. Večji del vodilnih poslancev vladne večine doslej še sploh ni govo-

ril. Zato bi bilo napačno smatrati, da je položaj vlade na podlagi večerajšnje debate že omajan. Vlada si je zadnje dni v parlamentu predvsem zasigurala podporo poslancev iz lastnih vrst. Bilo je sicer tudi nekaj konservativnih kritikov, toda Amery, Keyes in lord Wintherton nimajo v konservativni stranki mnogo pristašev, pač pa izražajo v krogih konservativnih poslancev mnenje, da bi mogla nastati resna kriza v vladi, če bi doživela zopet nov strateški poraz. V tem pogledu bosta o usodi Chamberlainove vlade najbrže odločila prihodnja dva meseca.

Za današnjo seja sta kot glavna govornika opozicije napovedana Lloyd George in bivši vojni minister Hore Belisha. V imenu vlade bo govoril na koncu debata mornariški minister Churchill.

Padec Vorošilova

Razrešen je funkcije vojnega ministra, na njegovo mesto pa je imenovan minister Timošenko. Sovjetska vojska dobila zopet generale in admirale

Moskva, 8. maja s. (Ass. Press) Uradna agencija Tas je ponoči objavila, da je bil maršal Vorošilov razrešen funkcije vojnega ministra in postavljen za pomočnika predsednika sveta komisarjev Molotova. Na mesto Vorošilova je imenovan za vojnega ministra Timošenko, dosedanjí poveljnik kilevskega vojnega okrožja.

O vzrokih spremembe v vojnem ministru je ničesar uradno znanega. Domnevajo pa, da so padec Vorošilova povzročile kritike glede vodstva operacij v prvem delu vojne s Finsko. V zvezi s to spremembo v vojnem ministru ni iz-

ključeno, da računajo v Moskvi z možnostjo povečanja vojne nevarnosti.

Novi vojni minister Timošenko je po rodu Ukrajinec in velja kot strokovnjak za konjenico.

Moskva, 8. maja s. (Reuter) Istočasno s imenovanjem novega vojnega ministra je objavila sovjetska vlada ukaz, s katerim so uvedeni v sovjetsko vojsko zopet nazivi kakor v bivši carski vojski za najvišje vojaške dostojanstvenike. Tako bo imela sovjetska vojska sedaj zopet generale, mornarice pa admirale.

Iz notranje politike

Komisarji v hrvatskih mestnih občinah

Istočasno z razpisom volitev v podeželskih občinah — z javnim glasovanjem seveda — se razglasa urbi et orbi, da bodo imenovana nova občinska zastopstva v mestih banovine Hrvatske, t.j. da o občinskih volitvah po mestih ne more biti govora, piše »Narodni list« in nadaljuje: Mi smo lahko kmečka dežela — čeprav ne zamenjavamo politične zaostalosti naših širokih slojev s pojmom seljstva! — ne moremo pa pojmovati, da se mečejo mesta v naši banovini politično in socialno v drugo vrsto. Niti najboljši seljak, pa naj bo komisar Prve Hrvatske štedionice ali Mestne hranilnice v Zagrebu, ne more postaviti n. pr. Dubrovniku na nivo kake kmečke občine, recimo Kupinca v srezu Pisarovina, ki ima kakih 70% analfabetov in zgodovino Kerestina.

V »Varaždinskih novostih« piše dr. H. Krizman, da javno glasovanje in neupoštevanje proporcionalne načela ne moreta zadovoljiti in dati sposobnega občinskega zastopstva, ki bi imelo zaupanje cele občine ter pravi: Imenovanja so samo nadaljevanje stare prakse, ki je samoupravnemu življenju mest že mnogo škodovala. Tudi »Nova Srpska Rijeka«, ki izhaja v Zagrebu, kritizira razpuste občinskih odborov in imenovanje komisarjev. List piše med drugim: Srbi na Hrvatskem so z razpisom volitev postavljeni pred posebno nalogo. Zdej se jim nudi prilika, da pokažejo, da geslo »Srbi na okupu ni prazna publika in da v strnjnih vrstah dokažejo, da »predstavniki« Srbov v banovini Hrvatski niso oni, ki postavljajo komisarje in razpuščajo občinske odbore. Banska oblast v Zagrebu je tako rekoč na predvečer volitev v podeželskih občinah postavila komisarje še v naslednjih mestnih občinah: v Splitu, Dubrovniku, Osijeku, Sisku, Petrinji, Koprivnici, Bjelovaru, Vukovaru in Travniku.

Občinske volitve na Hrvatskem in Nemci

»Slavonischer Volksbote«, ki izhaja v Osijeku, piše med drugim: Za nas narodne Nemce na Hrvatskem so občinske volitve največjega pomena, zlasti v češko-nemških občinah kakor tudi v občinah z nemško večino. Če zaradi šolskih in drugih občinskih vprašanj je važno, da pridejo povsod v občinske odbore delavni in odločni nemški močje, ki se zavedajo svoje narodnosti. V občinah, ki so po svojem prebivalstvu popolnoma nemške ali imajo nemsko večino, se je treba z ozirom na oredbo o nepremičninskih brezposojno truditi, da se bo v občinskem odboru dosegla nemška narodna večina in zaveden župan, ki je obenem tudi član komisije za promet in prenos nepremičnin.

Iz teh razlogov je izdalo vodstvo nemške narodnostne skupine naslednjo parolo za občinske volitve 19. t. m.: V čisto nemških občinah in v občinah z nemško večino se morajo postaviti nepolitične liste z narodno zavestnimi nemškimi kandidati. V vseh drugih občinah morajo nemški volilci po možnosti skleniti volilni sporazumi z ono listo državnega naroda, ki ima največ izgledov, na ta način, da gotevno število zavednih nemških kandidatov vstopi v kako politično stranko.

VODILNA MISEL SRBOV V BANOVINI HRVATSKI

Zagrebaška »Nova Srpska Rijeka« piše o priliki občinskih volitev: Za Srbe v banovini Hrvatski obstaja samo ena politika, vse obsegajoča politika narodnega edinstva, posebej izražena v Beogradu. Za Srbe v banovini Hrvatski obstaja samo eno geslo: edinstvena država in kralj. To so temeljne ideje politike, za katero morejo Srbi v banovini Hrvatski oddati svoj glas.

Prisebnost in pogum obuladata usako nevarnost

— **Jurjevanje jeseniške strelske družine.** Strelska družina je tudi letos priredila jurjevanje na svojem strelišču na Savskem nabrežju. Zjutraj ob 6. je izpred Sokolskega doma krenil sprevod s sokolsko godbo in strelci na čelu po Prešernovi, Gosposvetki in Kralja Petra cesti na strelišče. V sprevodu so bili v častnem številu udeleženi tudi koroški borci. Dopolodne pa je prikoralaka na strelišče gasilska četa KID s 120 člani v kroju in skupina samaritank. Ob dobri godbi, izvrstni zabavi in ob prijetnem kramljanju so se strelci skoraj ves dan urili v streljanju, tako da so se množice ljudi šele proti večeru v prijetnem razpoloženju razile.

Ljubljankanke, matere, žene!

Vsi, ki ljubite filmsko umetnost, ki se navdušujete za vsebinsko globoko, lepe filme, ne zamudite prekrasnega — nepozabnega filma

JEANNE DORÉ

Materina radost in bol z edinstveno ženo — predstav-nico odrske in filmske umetnosti

EMO GRAMATICO

Predstave danes ob 16., 19. in 21. uri

KINO UNION, tel. 22-21

Senzacijskih in borbenih filmov željni — se boste posebno dobro zabavali danes pri napetem pustolovskem filmu

KINO MATICA, tel. 21-24. Ob 16., 19., 21.

Koronovi biseri

PREMIERA!
v prvovrstni zasedbi:
SPENCER TRACY
in **MYRNA LOY**

JEANETTE Mc DONALD in NELSON EDDY v veličastnem glasbenem filmu:

CVETJE V MAJU (BELI JORGOVAN)

Danes ob 16., 19. in 21. uri

KINO SLOGA, tel. 27-30

DNEVNE VESTI

— Cene živih v posameznih mestih v državi. Po uradnih podatkih je svinjsko meso izmed naših mest najcenejše v Mariboru, najdražje pa v Zagrebu. Prvorostno govedino prodajajo v Beogradu po 16, v Banjaluki, Celju, in Novem Sadu po 12; v Osijeku in Somboru po 14, na Sušaku po 16, v Zagrebu pa po 12 do 18 din kg. Svinjsko meso je v Mariboru po 10, v Banjaluki, Somboru in Petrogradu po 12, v Novem Sadu, Osijeku, na Sušaku in Sarajevu po 14, v Ljubljani ob 16 navzgor, v Zagrebu pa po 18 do 22 din kg. Mast prodajajo v Petrogradu po 16, v Osijeku po 16 do 18 v Sarajevu po 18 do 19, v Somboru po 18, v Beogradu po 20 do 22, v Banjaluki in Celju po 20, v Zagrebu po 20 do 22, v Ljubljani pa po 21 do 22 din kg. Teletina s privrigo je v Celju in Mariboru po 12, v Banjaluki in Osijeku po 14, v Ljubljani in Zagrebu po 16, v Somboru in na Sušaku po 18, in v Sarajevu po 20. Beli kruh je v Petrogradu po 3, v Novem Sadu in Osijeku po 3,25, v Beogradu po 3,50 do 4, v Banjaluki po 4,50, v Celju Sarajevu in Mariboru po 4,75, na Sušaku po 4,50, v Zagrebu po 4,25 in v Ljubljani po 4,80.

— Konjunktura za izvoz lesa. Naša država še vedno izvažala večje količine stavbnega lesa in drv. Prva dva meseca tega leta je izvoz lesa znašal 171.973 ton v vrednosti 168.255.000 din, lani v istem razdobju pa 124.235 ton v vrednosti 97.572.000 din. Porast po vrednosti izvoza znaša v primeri z lanskim samo v dveh mesecih 71.000.000 din. V klirski države je bilo izvozeno letos v prvih dveh mesecih za 108.638.000 din lesa (lani 56.065.000). Med klirskimi državami je bila letos v izvozu našega lesa na prvem mestu Italija, ki je prevzela za 55.041.000 din lesa. Konjunktura na lesnem tržišču še vedno traja in povečal se je izvoz drv, pač pa je nekoliko manjši izvoz oglja. Našel je izvoz lesa zlasti v Anglijo in Južno Ameriko.

— Kmetje slabo odplačujejo dolgeve. Po podatkih Priv. agrarne banke so kmetje odplačali na račun svojih dolgov prva dva meseca letošnjega leta 9,6 milijona din in sicer pri centrali v Beogradu 5,7 milijona, pri podružnicah v Ljubljani 3 milijone, v Zagrebu 600.000 din in v Sarajevu 300.000 din. Skupno so doslej odplačali 1356,9 milijona din. Če bodo kmetje tudi v nadaljnjih mesecih letošnjega leta odplačevali dolgeve tako slabo, bodo vse leto plačali okrog 60 milijonov din, med tem ko so lani odplačali 73,3 milijona din.

— Povečan obtok bankovcev. Po poročilu Narodne banke od 30. aprila se je povečal denarni obtok od 22. do 30. aprila za 234.811.700 din, tako da je bilo o obtočku 10.764.427.000 din. Hkrati se je povečala metalna podlaga banke za 6.315.181 din na 2.068.568.510 din.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno oblačno, nestanovitno vreme. Včeraj je deževalo v Ljubljani, Mariboru, Zagrebu, Beogradu in Sarajevu. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 20, v Dubrovniku 19, na Rabu in Kumboru 18, v Ljubljani 16,5, v Zagrebu 15, v Beogradu 14, v Mariboru 13,8, v Sarajevu in Visu 13. Dvi je kazal barometer v Ljubljani 762,4, temperatura je znašala 10.

Iz Ljubljane

— Izletniški vlaki o binokostnih praznikih. Dne 12. in 13. maja, na binokostno nedeljo in ponedeljek, bosta vozila na progi Ljubljana — Bistrica Boh. Jezero odnosi Ratače — Planica vlaka št. 920-919, odnosi 8620-8619 kot izletniški vlaka. Odhod iz Ljubljane ob 5.40, prihod v Bistrico Boh. jezera ob 8.36, odnosi v Ratače — Planico ob 8.39. Odhod iz Bistrice Boh. jezera ob 20.20, odnosi iz Ratače — Planice ob 19.15; iz Jesenice 20.20, ter prihod v Ljubljano ob 22.10.

— Izletniški planin, predavanja s filmi in diaprozimi dr. 8. v franciškanski dvorani.

— Izletniški planin, predavanja s filmi in diaprozimi dr. 8. v franciškanski dvorani.

— Izletniški planin, predavanja s filmi in diaprozimi dr. 8. v franciškanski dvorani.

— Izletniški planin, predavanja s filmi in diaprozimi dr. 8. v franciškanski dvorani.

sicer drevi in jutri 9. t. m. ob 20.15. Čisti dobček nocojšnje predstave je namenjen odboru za rešitev Askerčevega doma. Jutrišnje predstave na Protituberkulozni li-gi v Ljubljani. S predstavama na binokostno soboto 11. in na binokostni ponedeljek 13. t. m. ob 20.15. pa bodo zaključili letošnjo sezono. Obakrat se vprizori »Ujež«. S to Nušičevo veseligrso so dosegli Sentiakobčani izreden uspeh in so bile vse dosedanje predstave popolnoma razprodane. Ker je odšlo tudi pri zadnji vprizoritvi tega dela prejšnjo soboto zopet mnogo ljudi brez vstopnic, jih kupite že v naprej od jutri dalje v društvenih prostorih v Mestnem domu.

— Izletniški planin, predavanja s filmi in diaprozimi dr. 8. v franciškanski dvorani.

— Izletniški planin, predavanja s filmi in diaprozimi dr. 8. v franciškanski dvorani.

— Izletniški planin, predavanja s filmi in diaprozimi dr. 8. v franciškanski dvorani.

— Izletniški planin, predavanja s filmi in diaprozimi dr. 8. v franciškanski dvorani.

— Izletniški planin, predavanja s filmi in diaprozimi dr. 8. v franciškanski dvorani.

— Izletniški planin, predavanja s filmi in diaprozimi dr. 8. v franciškanski dvorani.

— Izletniški planin, predavanja s filmi in diaprozimi dr. 8. v franciškanski dvorani.

— Izletniški planin, predavanja s filmi in diaprozimi dr. 8. v franciškanski dvorani.

— Izletniški planin, predavanja s filmi in diaprozimi dr. 8. v franciškanski dvorani.

— Izletniški planin, predavanja s filmi in diaprozimi dr. 8. v franciškanski dvorani.

— Izletniški planin, predavanja s filmi in diaprozimi dr. 8. v franciškanski dvorani.

— Izletniški planin, predavanja s filmi in diaprozimi dr. 8. v franciškanski dvorani.

Iz Celja

— c Akademija podmladka Jadranske straže na celjski gimnaziji se bo pričela drevo ob osmih v celjskem gledališču. Spored je zelo pester in lep. Udeležili se akademije v čim večjem številu!

— c Vsi rezervni oficirji in vojaški uradniki celjskega vojaškega okrožja naj javijo pododbor UROIR v Celju do 15. t. m., ali pristopijo kot člani, odnosno sporočijo vzrok, zakaj ne pristopijo. Pododbor UROIR nujno potrebuje te podatke zaradi poročila.

— c Delavske organizacije na cesti. V poslopuj Delavske zbornice v Celju so bili doslej trije prostori na razpolago delavskim strokovnim organizacijam, organiziranim v Udruženju delavskih sindikatov, in delavskemu kulturnemu društvu »Vzajemnost«. Po sklepu imenovane uprave Delavske zbornice pa bodo te organizacije v četrtak 9. t. m. ob 9. dopoldne deložirane. To je izzvalo med delavstvom seveda veliko ogorčenje.

— c V celjski bolnici je umrl v torek 78-letni preužitkar Miha Vouk iz Pilstanja.

— c V Logarski dolini, kjer je stalno oskrbovana Piskernikova koč, bo čez binokostne praznike odprt tudi Aleksandrov dom. Za obisk Logarske doline se zanima mnogo izletnikov, ki hočejo praznike preživeti v tem lepem planinskem kraju. Oskrbovan bo tudi Frischaufer dom na Okreslju, kjer je se dovolj snega za smučanje. Tudi na Korosci je še mnogo snega, ki privablja smučarje. Kočevski dom je sedaj stalno oskrbovan. O binokostnih ga bo gotovo obiskalo mnogo smučarjev. Zelo privlačni izletni točki sta tudi Mozirskova koč na Golteh in Celjska koč pod Tovstom.

— c Zalostna pesem noža. Ko je 22letni posestnikov sin Franc Grabler iz Dramelj gna v ponedeljek zvečer živino domov, ga je napadel sin nekega posestnika in ga zabodel z nožem v pleče. Istega dne je nek posestnik napadel 39letnega dinarja Ignaca Berghausa iz Sp. Sečovega pri Rogški Slatini in ga z ostrino sekire močno poškodoval po hrbtu. Ko se je 25letni tkalec Martin Florjan s Polzele vračal v nedeljo domov, ga je napadel sin nekega posestnika in ga zabodel z nožem v levo roko. Poškodovanci se zdravijo v celjski bolnici.

— c Maksimiranje cen moka. Banska uprava je odobrila trgovcem z moko v Celju, zastopanim po združenju trgovcev v Celju, da smejo prodajati pšenično mo-

ko vojvodinskega porekla s pribitkom 21 odstotka, zaokroženim na 5 par pri 1 kg. na dnevno borzno ceno pšenične moka št. 0, kakor notira na novosadski produkti borzi oziroma s pribitkom 19% ob enakih pogojih za moko slavonskega porekla in z znižanjem po 20 par pri 1 kg za moko št. 2, in po nadaljnjih 20 par za moko št. 5 oziroma 6 oziroma 7 na bazi označenih borznih cen za pšenično moko št. 0. Isti pribitek velja za ceno otrobov.

— c Vsi rezervni oficirji in vojaški uradniki celjskega vojaškega okrožja naj javijo pododbor UROIR v Celju do 15. t. m., ali pristopijo kot člani, odnosno sporočijo vzrok, zakaj ne pristopijo. Pododbor UROIR nujno potrebuje te podatke zaradi poročila.

— c Delavske organizacije na cesti. V poslopuj Delavske zbornice v Celju so bili doslej trije prostori na razpolago delavskim strokovnim organizacijam, organiziranim v Udruženju delavskih sindikatov, in delavskemu kulturnemu društvu »Vzajemnost«. Po sklepu imenovane uprave Delavske zbornice pa bodo te organizacije v četrtak 9. t. m. ob 9. dopoldne deložirane. To je izzvalo med delavstvom seveda veliko ogorčenje.

— c V celjski bolnici je umrl v torek 78-letni preužitkar Miha Vouk iz Pilstanja.

— c V Logarski dolini, kjer je stalno oskrbovana Piskernikova koč, bo čez binokostne praznike odprt tudi Aleksandrov dom. Za obisk Logarske doline se zanima mnogo izletnikov, ki hočejo praznike preživeti v tem lepem planinskem kraju. Oskrbovan bo tudi Frischaufer dom na Okreslju, kjer je se dovolj snega za smučanje. Tudi na Korosci je še mnogo snega, ki privablja smučarje. Kočevski dom je sedaj stalno oskrbovan. O binokostnih ga bo gotovo obiskalo mnogo smučarjev. Zelo privlačni izletni točki sta tudi Mozirskova koč na Golteh in Celjska koč pod Tovstom.

— c Zalostna pesem noža. Ko je 22letni posestnikov sin Franc Grabler iz Dramelj gna v ponedeljek zvečer živino domov, ga je napadel sin nekega posestnika in ga zabodel z nožem v pleče. Istega dne je nek posestnik napadel 39letnega dinarja Ignaca Berghausa iz Sp. Sečovega pri Rogški Slatini in ga z ostrino sekire močno poškodoval po hrbtu. Ko se je 25letni tkalec Martin Florjan s Polzele vračal v nedeljo domov, ga je napadel sin nekega posestnika in ga zabodel z nožem v levo roko. Poškodovanci se zdravijo v celjski bolnici.

— c Maksimiranje cen moka. Banska uprava je odobrila trgovcem z moko v Celju, zastopanim po združenju trgovcev v Celju, da smejo prodajati pšenično mo-

Beleznica

KOLENDAR

Danes, Sreda, 8. maja: Prikazanje Mihaela nadangala.

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Koronovi biseri

Kino Sloga: Cvetje v maju (Beli jorgovan)

Kino Union: Jeanne Doré

Sadljarska in vrtnarska podružnica Ljubljana-mesto »Kako si olajšamo delo na vrtu« pokazal g. Fran Zelenik ob 16. na svojem vrtu v Mencingerjevi ulici št. 37 (Kolezija)

Sentiakobsko gledališče: »Ujež«. dobrodelna predstava v korist odbora za rešitev Askerčeve domačije ob 20.15 Mestni dom

Razstava Magolicev slik v Jakopičevem paviljonu odprta od 8. do 18.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Mr. Sušnik, Marijin trg 5, Kuralt, Gosposvetska cesta 4, Bohinec, ded., Rimska cesta 31.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20 uri

Sreda, 8. maja: Hamlet. Red Sreda. Go-

stovanje Zvonimirja Rogoza

Četrtek, 9. maja: Danes bomo tiči. Red Četrtek. Gostovanje Zvonimirja Rogoza

Petek, 10. maja: ob 15. uri: Hamlet. Di-

jaška predstava za izven ljubljanske srednje šole. Gostovanje Zvonimirja Rogoza. Znižane cene od 20 din navzdol.

Ob 20. uri: Danes bomo tiči. Red A. Gostovanje Zvonimirja Rogoza

OPERA

Začetek ob 20 uri

Sreda, 8. maja: Adriana Lecouvreur.

Red A.

Četrtek, 9. maja: Modra roža. Red B

Petek, 10. maja: zaprti, (generalka)

Sobota, 11. maja: Kleopatra. Krstna predstava. Premiera. Premierski abonma

V soboto se bo vprizorila kot naslednja novost velika domača opera iz rimske zgodovine »Kleopatra«, delo našega znane dirigenta in komponista dr. D. Svare, ki bo prišla na naš odprto po večletni, vestransko temeljiti pripravi. V glavnih partijah nastopijo vsi najboljši člani našega ansambla s Heybalovo, Kogejovo, Ribičev, Španov, Franciom, Jankom, Bettom, Banovcem, Lupo, Dolničarjem i. dr. Opero bo režiral režiser Ciril Debevec, narče za inscenacijo je izdelal ing. arh. Franz, dirigiral pa bo avtor sam.

Na vprašanje državnega tožilca, ali so se upravniki svetniki lahko zavedali, da je podjetje pasivno, ko je bila odredena prisilna uprava, je g. Dereani odgovoril, da so se morali delničarji 1. 1931 čisto gotovo zavedati neplačevitosti tvrdke Pollak, ker je bilo tedaj že mnogo izvršb in mnogo protestiranih domačin in tujcevskih me-

— c Vsi rezervni oficirji in vojaški uradniki celjskega vojaškega okrožja naj javijo pododbor UROIR v Celju do 15. t. m., ali pristopijo kot člani, odnosno sporočijo vzrok, zakaj ne pristopijo. Pododbor UROIR nujno potrebuje te podatke zaradi poročila.

— c Delavske organizacije na cesti. V poslopuj Delavske zbornice v Celju so bili doslej trije prostori na razpolago delavskim strokovnim organizacijam, organiziranim v Udruženju delavskih sindikatov, in delavskemu kulturnemu društvu »Vzajemnost«. Po sklepu imenovane uprave Delavske zbornice pa bodo te organizacije v četrtak 9. t. m. ob 9. dopoldne deložirane. To je izzvalo med delavstvom seveda veliko ogorčenje.

— c V celjski bolnici je umrl v torek 78-letni preužitkar Miha Vouk iz Pilstanja.

— c V Logarski dolini, kjer je stalno oskrbovana Piskernikova koč, bo čez binokostne praznike odprt tudi Aleksandrov dom. Za obisk Logarske doline se zanima mnogo izletnikov, ki hočejo praznike preživeti v tem lepem planinskem kraju. Oskrbovan bo tudi Frischaufer dom na Okreslju, kjer je se dovolj snega za smučanje. Tudi na Korosci je še mnogo snega, ki privablja smučarje. Kočevski dom je sedaj stalno oskrbovan. O binokostnih ga bo gotovo obiskalo mnogo smučarjev. Zelo privlačni izletni točki sta tudi Mozirskova koč na Golteh in Celjska koč pod Tovstom.

— c Zalostna pesem noža. Ko je 22letni posestnikov sin Franc Grabler iz Dramelj gna v ponedeljek zvečer živino domov, ga je napadel sin nekega posestnika in ga zabodel z nožem v pleče. Istega dne je nek posestnik napadel 39letnega dinarja Ignaca Berghausa iz Sp. Sečovega pri Rogški Slatini in ga z ostrino sekire močno poškodoval po hrbtu. Ko se je 25letni tkalec Martin Florjan s Polzele vračal v nedeljo domov, ga je napadel sin nekega posestnika in ga zabodel z nožem v levo roko. Poškodovanci se zdravijo v celjski bolnici.

— c Maksimiranje cen moka. Banska uprava je odobrila trgovcem z moko v Celju, zastopanim po združenju trgovcev v Celju, da smejo prodajati pšenično mo-

ko vojvodinskega porekla s pribitkom 21 odstotka, zaokroženim na 5 par pri 1 kg. na dnevno borzno ceno pšenične moka št. 0, kakor notira na novosadski produkti borzi oziroma s pribitkom 19% ob enakih pogojih za moko slavonskega porekla in z znižanjem po 20 par pri 1 kg za moko št. 2, in po nadaljnjih 20 par za moko št. 5 oziroma 6 oziroma 7 na bazi označenih borznih cen za pšenično moko št. 0. Isti pribitek velja za ceno otrobov.

odstrani ravnatelja Friedeja, ker je nepotreben. To se je tudi zgodilo. Obrat na Vrhniki je bil ustanovljen 1. 1931. Na to ugotovitev je kasneje Pavel Pollak pripomnil, da je bil obrat na Vrhniki ustanovljen zaradi nadprodukcije blaga. Podjetje je plačevalo ljudski posojilnici in drugim zavodom ogromne obresti nad 20%, dočim je plačevalo Mestni hranilnici samo 9%. L. 1926 je znašal dolg tv. Pollak pri Mestni hranilnici okoli 38 milijonov din. V prvi polovici 1. 1927 je imela tvrdka Pollak nad 40 milijonov din dolga brez dolga upnikov, ki so dobavljali blago.

Najkasneje so junija 1. 1931 morali obtoženci vedeti, da je tvrdka pasivna. Z ustanovitvijo družbe Standard so hoteli rešiti terjatve Hranilnega in posojilnega zavoda. Družba se je ustanovila brez vednosti Mestne hranilnice in ob njenem izrecnem protestu. Mestna hranilnica je opozorila obtožence, da se z ustanovitvijo družbe Standard ne bodo ogmili plačevanju prometnega davka in tudi ne dosegli enotnejšega vodstva podjetja.

Mestna hranilnica ni dobila v letu, ko je podjetje plačevalo Hranilnemu in posojilnemu zavodu ogromne zneske, niti obresti. Standard je bil ustanovljen dne 5. junija 1. 1931, torej tri dni prej, preden sta prišla tajnik Majcen in ravnatelj Klinar v podjetje Pollak. Dr. Milčič je izjavil, da štiti Hranilni in posojilni zavod kot njegov upravni svetnik. Medtem ko je bil tajnik Majcen na dopustu in ravnatelj Klinar na orožnih vajah, je bila izvršena transakcija z delnicami družbe Standard. Transakcija je bila antidativna, da bi se priključila Majcenu in Klinarju.

Med tajnikom Majceno in upravnimi svetniki se je vršila huda borba. Delničarji so izvolili nov upravni svet pod predsedstvom inž. Remca in odžagali tajnika Majcena, a stol sedmorice je ta ilegalni upravni svet razpustil in proglasil vse njegove sklepe za neveljavne. Bratje Pollaki so hoteli pridobiti tajnika Majcena, da bi delal bolj za interese tv. Pollak, češ da ne bo škoda, ako Mestna hranilnica izgubi nekaj milijonov. Da so se lastniki zavedali pasivnosti podjetja, kaže tudi to, da je Karol Pollak st. podaril svoje zadnje nepremičnine svoji hčeri Elizabeti, ženi dr. Milčiča. Dogovor, da bodo štiti dobili družbe Standard v dobro tv. Pollak, ni bil nikoli realiziran.

Glede na očitke dr. Meglerja, da je tajnik Majcen forsaliral konkurz, je zanimiva Majcenova izjava, da je konkurz prva predlagala neka tvrdka z Dunaja. Mestna hranilnica pa se je na vse načine prizadevala, da bi preprečila uvedbo konkurza in se je glede tega sama pogajala z drugimi upniki. Kot predzgod izmišljotino je tajnik Majcen označil trditve dr. Meglerja, da je Majcen predlagal konkurz za nekaj časa, da bi se med tem vrglo iz podjetja dr. Meglerja in dr. Milčiča, nato pa bi bil konkurz odpravljen in bi podjetje vodili naprej samo bratje Pollaki. Mestna hranilnica je izgubila pri tv. Pollak okoli 21.000.000 din.

Dr. Megler je precej ostro napadel Majcena po zaslišanju, nakar je tajnik Majcen protestiral. Predsednik je pomiril dr. Meglerja in mu povedal, da bo lahko še govoril, ko bo končal s svojo izpovedjo tajnik Majcen.

Izjave ravnatelja Petra Klinarja

Ravnatelj in prokurist Hipotekarne banke Peter Klinar je pričel dne 8. junija leta 1931 revizijo poslovnih knjig tv. Pollak. Ugotovil je, da knjigovodstvo absolutno ni ustrezalo potrebam velikega industrijskega podjetja. Tv. Pollak je bila prezadolžena za ogromno vsoto. Po bilanci iz 1. 1931 je ugotovil, da bi ostalo kvečjemu 10% kritja za upnike, če bi šlo podjetje v konkurz. Vsa aktivna je znašala 2.800.000 din, pasiva pa 18.300.000 din, pri čemer ni bila všteta vrednost objektov in posojilo Mestne hranilnice. Ravnatelj Klinar je prosil Mestno hranilnico, naj s pomočjo strokovnjakov se oceni vrednost objektov in obratov ter blaga. Samo za socialne davke je podjetje dolgovalo 452.000 din. Ko se je ravnatelj Klinar vrnil v začetku septembra z orožnih vaj, je ugotovil, da so bile v njegovi odsotnosti izvedene večje transakcije.

Popoldanska razprava

Mesar iz Kranja Mihael Osterman je pojasnil, kako je izgubil okoli 50.000 din, ko je dobavljal koze in podpisal neko zadolžnico. Prepričan je, da je bil prevaran. Pavel Pollak je izpovedal, da je bil denar za dolg Ostermanu nakazan in ga je dobil poslovska obrata v Kranju, kam pa je ta denar prešel, ne ve.

Sin Karla Pollaka ml. Karleto Pollak, industrijec v Domžalah, je izjavil, da je podjetje dobro uspevalo, dokler ni prišla prisilna uprava. Prisilni upravniki je delal po navodilih Mestne hranilnice in ne skupno in v soglasju s Pavlom in Karlom Pollakom, ki sta sporazumno pristala na prisilno upravo. Da je tvrdka prezadolžena, se nikomur ni niti sanjalo, kriza pa je podjetje zelo prizadela kakor vsa večja podjetja. Delničarji so dali v podjetje precej kapitala tik pred prisilno upravo, češar ne bi storili, če bi vedeli, da bo podjetje propadlo.

Franc Peterca, čigar sestra je bila žena Karla Pollaka st., je pojasnjeval, kakšni posli so bili med tv. Pollak in Hriprozo, kjer je bil predsednik upravnega sveta. Hriproza je dala tvrdki okoli 13 milijonov posojila. Peterca je bil garant pri posojilih tv. Pollak, ker ji je zaupal in je izgubil zaradi konkurza okoli 4 milijone zasebnega premoženja.

Zaslišan je bil še dr. Ribarič glede faktur, ki so jih našli 1. 1936 v omari blagajne, ob času konkurza in prisilne uprave pa so te fakture zaman iskali. Josipina Jamnik, sestrična žene Pavla Pollaka, je povedala, da je kupila avto, ki je bil last Pavla Pollaka. Karleto Pollak je pojasnil, da je ta avto kupil na dražbi in ga je potem šel Jamnikova kupila od nje.

Pozornost je zbudilo zasliševanje inž. Remca, ki je svak obtoženih Pollakov. Izgubil je pol milijonna s konkurzom in povedal, da je podjetje zašlo v težave zaradi krize in da se je konkurz zrefražal za političnimi kulismi. Danes bi imela Mestna hranilnica vse dolg plačan, če bi ubogala njega, ki je svetoval, naj da podjetju moratorij in naj nikar ne uvede konkurza, ker bodo upniki dobili namesto milijonov gotovine samo toliko in toliko kub. metrov sidov in kvadratnih metrov parcel. Zaradi nesposobnosti odločujočih pri Mestni hranilnici pa je bil uveden konkurz.

Sledilo je čitanje spisov, ob 19. pa je bila razprava prekinjena. Dopoldne se je proces nadaljeval. Zaslišan je bil med drugimi izvedenec g. Avgust Kuster, ki je pojasnil, kako so delničarji naredili iz pasiv v bilancah aktivne.

Nova postojanka CMD na Viču

Za predsednika je bil izvoljen Metod Paternost, za predsednico Francka Novakova

Vič, 8. maja. Dolgoletna želja vseh zavednih Vičanov, da se nanovo ustanovi oz. poživi podružnica Društva sv. Cirila in Metoda na Viču, se je uresničila. Srečali so se na prav lepem odličnem v dvorani sokolskega doma ustanovni občni zbor te naše preproste in največje narodnoobrambene organizacije. Z veseljem moremo ugotoviti, da se je občnega zbora udeležilo v častnem številu visko sokolstvo, ki je s tem pokazalo največje razumevanje za narodnoobrambno delo. Ustanovni občni zbor so posetili prvomestnik CMD inž. Janko Mačkovec, tajnik ravnatelj Gruden, za bežigrasko podružnico ga. Minka Govekarjeva z več članicami, za močlansko Baloh, za šentpetrsko Rajko Turk in Tone Čotar, za akademsko podružnico CMD Kandar, za šišensko Petrovc in Prelečeva, v izredno velikem številu pa so prišli najbližji viški sosede Tirovčani in šentjakobčani s predsednikom Strukljem in predsednico Strukljevo na čelu. Med zborovalci sta bila tudi prva cirilmetodarja na Viču v l. 1908 Ant. Beg in Anton Prebil, ki so jima zborovalci priredili tople ovacije. Domačega Sokola je zastopal starosta br. Pavle Borštnik, društvo za zgradbo pa predsednik br. Viktor Jeločnik.

Predsednik pripravljalnega odbora Janez Horvat je prisrčno pozdravil goste, ki so se odzvali vabilu viške podružnice. Poudaril je važnost naše največje narodnoobrambene organizacije in pozval navzoče, naj se poživljeno posvetijo narodnoobrambenemu delu. Naj bo viška podružnica CMD nova trdnjava narodnoobrambene dela v korist našega naroda.

Pa poročilo predsednika Horvata se je oglašil prvomestnik CMD inž. Janko Mačkovec, ki je v daljšem govoru orisal dosedanje delo CMD zlasti v podpiranju našega šolstva ob meji. Nazorno je prikazal koliko je CMD darovala za naše obmejno šolstvo, za knjižnice, za šolske odre itd. Zatem je pozdravil novo podružnico, se zahvalil dosedanjim delavcem za njihov trud pri pripravi, potem pa pozval vse,

naj se z veseljem in poživljeno oklenejo nove podružnice CMD. G. prvomestniku se je predsednik Horvat iskreno zahvalil za bodrilne besede med toplimi ovacijami zborovalcev.

Blagajnik pripr. odbora Stane Brodnik je poročal o denarnem poslovanju in je bilo njegovo poročilo z odobravanjem sprejeto. Po poročilih funkcionarjev pripr. odbora so pozdravili skupščino starosta viškega Sokola br. Pavle Borštnik, ki je v svojem govoru poudaril složno in skupno delo Sokola in CMD, za šentjakobsko-trnovsko ravnatelj Strukljem, za šentpetrsko Rajko Turk, za bežigrasko Minka Govekarjeva in za šišensko Ciril Petrovc. Vsem govornikom se je zahvalil predsednik Horvat, nakar je bila volitev novega odbora. Nova podružnica šteje že nad 150 članov in članic.

Odbor je bil soglasno izvoljen naslednji: predsednik Metod Paternost, podpredsednik Ante Beg, predsednica Francka Novakova, podpredsednica Slava Benčanova, tajnik Janez Horvat, blagajnik Stane Brodnik, odborniki moške podružnice Ivan Babšek, Rudi Marinič, Franc Starman, Mirko Knez, Pavle Borštnik, Viktor Jeločnik, prof. Lojze Merčun, Anton Prebil, Andrej Azman, Karel Podlogar, Bogi Kemperle, nadzorni odbor Rojce, Valjavec in Pišler, odbornice ženske podružnice Gorkičeva, Šmerkoljeva, Hrovatova, Pirnatova, Thalerjeva, Permetova, Paternostova, A. Brodnikova, Garafoljeva, Prebilova, Podlogarjeva in Jeločnikova.

Po volitvah sta se novi predsednik Paternost in predsednica Novakova zahvalila zborovalcem za izkazano zaupanje in po zvala viške cirilmetodarje in cirilmetodarke k vztrajnemu in poživljeno delu.

Ko so bili sprejeti še nekateri koristni nasveti poedinih zborovalcev posebno Ant. Bega glede nabirane akcije po bivši viški občini, je predsednik Paternost zaključil krasno uspešno zborovanje. Želim viški podružnici CMD čim več uspehov pri njenem narodnoobrambenem delu!

Koncert mladinskega zbora »Amrušev«

V ponedeljek je nastopil v Ljubljani hrvaški deški zbor »Amrušev«, ki šteje nad sto dečkov — gojenec vzgajališča. Mladi pevci imajo po večini sveže glasove, ki bi se jih dalo s sistematskim delom zelo lepo ubrati. Na svojem ljubljanskem koncertu so v prvem in drugem delu zapeli vrsto različnih, največ na narodni motiviki zgrajenih pesmi: Znanca »Novo godino« in »Vuprem oči«. Spoljarja »Travo zelena«, »Ivanjski križec« in »Ej ala volim«, dalje pa še več pesmi skladatelj. Kolarica, Vrhovskega, Mačka, Modričana, Preglja, Korkota, Matza, Prejaca, Krnica in Mokranjca. Poslušalce je brzkone najbolj zanimala pesem »Seljački život«, ki jo je spesnil in uglasbil dr. Vlado Maček ter je pisana v popularnem stilu navdušujočih pesmi podobnih vsebin in smotrov. V tretjem delu je najprej nastopil deški tamburaški orkester, ki je zaigral prav lepo, čisto in učinkovito koračnico iz »Prodane neveste«, potem Harapinove »Primorske« in »Slovenske napeve« in Spoljarjev »Večer na Dravi«. Tamburaški orkester in zbor pa sta skupno izvedla še Asičev službeno koračnico hrvaških konjenikov »Na konje« in Jenkovo »Naprej«.

Ne da bi se bavil natančneje s posameznimi točkami sporeda — marsikaj je pač znak dobe, čeprav se ne sklada s idejnimi pedagoškimi vidiki! — morem ugotoviti, da je zbor podal vse pesmi lepo pri-

pravilno in tudi interpretativno izdelano. pri čemer pa sem prepričan, da bi se dalo v tem pogledu doseči še mnogo več. Vsekakor sta se tako zbor kakor orkester skupno s svojim dirigentom Pavlom Stefancem predstavila v najboljši luči in pokazala skrbno delo, ki zahteva mnogo truda, poživljeno in veselja. Posebej naj naglasim vzgojni moment, ki je v takšnih primerih nedvomno nad čisto muzikalnim. Saj je jasno, koliko pomeni glasba deci iz vzgajališča, deci brez staršev. Zato pa so njeni voditelji naredili odlično pedagoško potezo, ko so začeli otrokom zbujači smisel za glasbo in jih uvajati v svet, ki nudi mnoge razvedrila, lepote in plemenitosti. Sadovi takšnega prizadevanja so vsakogar najpozitivnejši, tem bolj, če zbor doseže tudi izvestno kvaliteto. Kakršno je pokazal omenjeni deški zbor in orkester. Obeh smo bili veseli zaradi plemenitih stremeljenj, ki jih zasleduje in pa seveda tudi zato, ker nam je v prijetni obliki nudil ciklus hrvaških ter deloma tudi slovenskih pesmi. Zal je bil koncert izredno slabo obiskan, čemur je najbrž razlog v pomanjkljivi organizaciji. Naše občinstvo je mladini vedno izkazovalo potrebno pozornost in bi jo tudi tokrat, če bi bilo o koncertu dovolj informirano. Upamo pa, da bomo male pevce še slišali, drugič še bolj izdelane in pred polno dvorano.

Iz Zgoria

— Zgora zagorske šole. Ker se je na zagorski šoli pojavil že tretji primer meningitisa — zboleli sta učenci, sestri Bokalovi — Švepovne, ki sta sedaj v ljubljanski bolnici — je banovinski zdravnik dr. Slavko Grum odredil zaradi razkuženja zaporo nekaterih razredov od preteklega ponedeljka do petka.

— Se en kontumac. Odrejen je strogi kontumac za pse, ker se je v obinoju litjskega okraja pojavila steklina menda na Savi. Torej pse na vrvice natakne jim nagebnički!

— Aškerčev večer je preteklo soboto kljub deževnemu vremenu in zaposlitvi v rudniku privabil polno dvorano in galerijo občinstva. Iz ljubljene je prispela delegacija treh članov odbora za rešitev Aškerčeve domačije ter je uvodno besedo izpregovorila zaslužna gospa Nilka Potočnik, ki se je zahvalila vsem darovalcem zbirke. Sledil je skoro dveurni spored ob sodelovanju opisovalca, recitatorjev, govornega zbora, pevskega zbora pod vodstvom g. Ivana Culota, šolske mladine, ki je uprizorila »Mejnik« in »Janičarje« pod vodstvom g. Ceneta Košmerla. Sodelovali so tudi gđe Ivanka Ule ter gg. A. Adamič, Janez Kopriva, Miro Savšek in Franci Golob. Improvizacijo s klavirjem je oskrbel g. Culot. Večer je dosegel svoj namen ter je občinstvo odhajalo zadovoljno in obogateno z novimi vtiski o življenju in borbi enega izmed naših največjih mož.

Iz Radeč

— Osebnost. Več dni sta napredovali tukajšnji učitelji gđe. Rafaela Potokar v VII. ga. Arhar Jenčič Valerija pa v IX. položajno skupino. Slednja je z 22. majem razrešena službovanja v Radečah, ker je na prošnjo premeščena v Dolenjo vas pri Ribnici, kjer je že njena družina.

— Z doma je pobegnil. Pred kratkim je pobegnil z doma Jože Ključevšek z Jelo-vega. Nekaj časa se je potikal po Vrhovem in prošil pri dobrih ljudeh hrane in prenočišča. Ključevšek je bolehen fant z odprto tuberkulozo. Izjavil je, da gre rajši v Savo, kakor da bi se povrnil k staršem. Kaj ga je pognalo z doma, ni znano.

Krinka ljubezni

Renaud niti toliko ni zahteval od njega. Smatral je za potrebno, da bi ga »Dnevna straža« sramotila, za to jo je plačeval, ni se pa zmenil za čustva, ki jih vzbujala v uredniku to nečisto delo.

Takoj ko je bil storjen ta ukrep, je poskrbel markiz de Valcor še za druge. Ni pa imel časa, da bi jih storil, ko je prvi ukrep že obrodil sadove. Dva ali trije članki v »Dnevni straži« so dvignili v javnosti mnogo prahu.

Ljudje so jeli takoj motriti to vprašanja pod »drugim očesnim kotom«, ne pa da bi videli v njem navaden rodinski spor. Sline, ki jih je pljuval demagoški list, so zadele res vse, na kar je list meril. Kasta, stranka v svoji celoti do zadnjega svojega člana, se je čutila obizragano z blatom.

Reakcionarni listi so imeli pripravljene odgovore, učinkujejo kakor strela. Kaj je hotela »Dnevna straža«? Hotela je oblatiti to, kar je bilo najbolj-

Iz Radeč

šega v francoskem plemstvu, ne samo čistost rodu in prastaro ime, temveč tudi tisto pomladno energijo, tisto prilagoditev podedovanih lastnosti modernim potrebam, ki so bile napravile iz Renauda de Valcora pravega viteza dvajsetega stoletja.

Kaj je predstavljala ta mož, če ne najlepšega vzora tistega, kar je obetalo združitev preteklosti z bodočnostjo? Veliko premoženje, zbrano skozi stoletja, veliko delo, ki se je nudilo bodočim stoletjem. Ta sloveči raziskovalec, ki je tvegaj svoje življenje v službi civilizacije, ta učenjak, ki je organiziral poljedelsko industrijo, tako koristno v napredku naše dobe, on je postal tarča podlih napadov....

In zakaj?

Ker je storil zločin, da je nosil ime, ki se je z največjim spoštovanjem izgovarjalo že v dobi križarskih vojn, ki se je slavno lesketalo na vseh bojiščih naše zgodovine.

Podlaga spora je nudila zlobnim jezikom bogato snov. V »Dnevni straži« in tudi v listih iste smeri ni manjkalo odgovorov.

Preden so mogla sodišča izreči svojo sodbo o Valcorovi aferi, je bila njihova razsodba že vnaprej prerušena v tem vrtincu podlih interesov. Pred vest sodnikov je bilo postavljeno politično in socialno vprašanje. Zagonetka sama po sebi je zadostovala, da je razburila javno mnenje. Politična strasti, ki jih zlasti v Franciji razvzame najmanjša stvar, so ji pritisnile pečat javne važnosti. Verjeti,

O najstarejšem Brežičanu

Brežice, 7. maja. Edina priča bojev pri Kraljevem Gradcu v l. 1866 v naših krajih je pred dnevi zatisnil svoje trudne oči. V spremstvu lepega števila domačinov smo odnesli k večnemu počitku najstarejšega Brežičana Martina Keneta, ki bi mu bilo 26. aprila 96 let.

Obiskal sem pokojnika pred štirimi meseci in jasno mi je še pred očmi, kako je ležal v snežnobeli postelji z belo kapico na glavi in mu je strelala mnogo mlajša žena. Zelel me je videti, ker sva se poznala še iz mojih detinskih let in da bi napisal o njem kak članek v »Cajtenge«. »Preden umrem...« je dejal. »bi zelo rad čital v naših listih, ki jih vsak dan prečitam od prve do poslednje vrste. Kaj o sebi, ki sem do zime svojega življenja že toliko preživel.« Smilil se mi je, ko mi je pripovedoval, kako zdrav je še sicer, da se pa že devet let ni znil s postele, ker so mu povsem odpovedale noge in mu je desna že skoro povsem suha. Na drugi strani pa sem moža s toliko krizi na hrstu občudoval, ko mi je tako živo in povsem točno pripovedoval o svojih doživljajih v najranjši mladosti, o svojih rojstnih podatkih in celo o rojstnih podatkih svojih sester, bratov in staršev, ki so vsi dočkali prav lepo starost nad 90 let. Ponosno mi je dejal: »Najbolj pa se je doslej odrezal moj praded Tomaž Kene, ki je dočkal nič manj kakor 107 let. Rad bi ga prekosil če pa je božja volja, pa me naj še jutri odneso na dolgo polje.« Najbolj me je presenetilo njegovo zatiranje, da se mu je po 86. letu življenja povrnil vid in da lahko čita tudi najmanjši tisk brez očal. Dolgo vrsto let je namreč moral imeti pri delu kot mizarjski mojster vedno po dvoje vrst očal in sicer ene za delo od blizu, ene pa za delo od daleč. Zgodilo pa se je,

da so mu nekoč izpadla iz očal stekla česar ni opazil. Dalje časa je uporabljal tak pokvarjena očala in na veliko srečo opazil, da vidi tudi brez stekel. Od tedaj dalje ni več rabil nobenih očal.

Usoda je prisilila tudi našega najstarejšega očaka h klonitvi. Lahka nai mu bo domača gruda! Iskreno sožalje njegovi zvesti ženki!

O-D

Izpred novomeškega sodišča

Novo mesto, 6. maja. Obsojen pustolovec. Pri nas je bilo še pred nedavnim časom polno mladih in elegantnih ljudi, ki so v javnosti nastopali kot trgovci z lesom. Med njimi je bilo tudi nekaj takih, ki so imeli riskirano trgovino z lesom za lahko stvar, ki je najbolj donosna. Za vse ostalo jim seveda ni bilo mar. Sličnih misli je bil tudi Ivan Mohar, mlad zastaven fant, doma nekje z Dolenjskega, ki se je že dalj časa pečal z lesno trgovino. Uslužben je bil pri raznih žagah, končno pa je pričel kupčevati sam. Posrečilo se mu je, da je sem pa tja napravil kako dobro kupčijo, vendar pa ni bilo vedno tako. Udobno in komodno življenje je od trgovca zahtevalo vedno večje izdatke, h katerim so pripomogle tudi vsakovrstne ženske. Prišel je od kmetov kupovati les na kredit, prodajal pa ga je za gotovino. Ker ljudje niso prišli do svojega denarja, so pričeli vlagati ovadbe. Izgovarjal se je, da še ni prejel denarja za prodani les, ker mu je zastopnik, neki žid dobavljali les zaradi slabe kakovosti zavrnili. Njegov izgovor pa ni učinkoval in je prišel končno pred sodišče. Samo v okolici Brežic je na ta način oškodoval 7 posetnikov. V Polzeli se je seznanil z nekim Alojzijem Sajetom, kateremu se je ponudil, da bo zanj nakupoval les. Saj mu je res verjel, da ima nakupljeno večjo ko-

ličino javorjevih hlodov. Na račun mu je Sajet izročil tri tisočake. Ker pa lesa od nikoder ni bilo, je pričela zadeva postajati Sajetu sumljiva. Slučaj je hotel, da sta se sešla v šmartnem ob Paki, kjer je Sajet pozval trgovca na odgovor. Mohar je Sajetu v dokaz, da ima hlode res kupljene, takoj pokazal kupno pogodbo, češ, pogledaj, saj imam blago. Kupna pogodba pa je bil navaden falzifikat. Imela je kar dva fingirana podpisa in sicer nekega Stiglica ter Fr. Kozamernika. Kupno pogodbo je fant sam napisal in podpisal. Razen tega se je v Vel. Dolini lažno predstavljaj kot zastopnik oz. poslovodja parne žage v Vrhpolju pri šent Jerneju, kjer je kratko dobo prebil kot navaden manipulant.

Ta dejanja so ga dovedla pred novomeško okrajno sodišče, kjer je bil pred senatom, ki mu je predsedoval s.o.s.g. Viktor Durini, obsojen na 1 leto in 2 meseca zapora. Kazen je bila stroga, ker se je zaradi sličnih deliktov moral zagovarjati že pred celjskim sodiščem.

Radioprogram

Cetrtek, 9. maja. 7.00: Jutranji pozdrav. — 7.05: Napovedi, poročila. — 7.15: Pisan venček veselih zvokov (plošče) do 7.45. — 12.00: Nekaj lažje komorne glasbe (plošče). — 12.30: Poročila, objave. — 13.00: Napovedi. — 13.02: Harmoniko igra g. Rudolf Pilihi. — 14.00: Poročila. — 18.00: Pester spored radijskega orkestra. — 18.40: Slovensčina za Slovence (g. dr. Rudolf Kolarič). — 19.00: Napovedi, poročila. — 19.20: Nac. ura. — 19.40: Objave. — 19.50: Deset minut zabave. — 20.00: Oktet učiteljskih. — 20.45: Reprodukcijski koncert simfonične glasbe: A. Dvořák: Slovanski plesi (Orkester češke filharmonije, dirig. V. Talich). — 22.00: Napovedi, poročila. — 22.15: Vsakemu nekaj (radijski orkester).

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Preklic, izjave beseda din 1.— davek posebej. Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din.

Ali res nimate še srečke drž. razr. loterije?

Sporočite čim prej svoj enjenji naslov na navadni dopisnici: ališ sreče, bančni poslovalnici

Bezjak

Maribor, Gosposka ul. 25

PRODAM

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din.

OREHOVA JEDECA

sortiran cvetlični med in medic dobiti najceneje v MEDAKNI Ljubljana, Zidovska ul. 6. 18/L

MOŠKE SRAJCE

kravate, nogavice, sp. hlače — še vedno najceneje pri tvrdki I. Tomšič, Sv. Petra c. 38. 1253

POZOR!

Kupujem in prodajam rabljene čevlje, moške obleke in perilo. KLAJZER, Vošnjakova 4. 1259

SLUŽBE

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din.

BRIVSKEGA POMOČNIKA

dobrega in hitrega sprejme takoj Josip Petrič, Tržič. 1243

SLUŽBINJO

sprejem k trem osebam od 18 l. Naslov v upravi »Slov. Narodac«. 1258

ŽIVALI

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din.

PES BERNARDINEO

garantirano čiste pasme, zdrav, krasne oblike, dreširan, zanesljiv čuvaj, 1½ leta star — poceni naprodaj. Pojasmila daje šolski upravitelj na Dobrni pri Celju. 1247

FRANCOSKA KOSMETIČNA SPECIJALISTKA

Vam daje dragocene nasvete-

Za barve pudra — ravno tako kakor za klobuke in obleke — je merodajen Pariz. Zato je tudi prekrasne nove nianse pudra Tokalon ustvarila neka znamenita francoska kosmetična specijalistka.

* Pôche — ljubka, topla nianša »breskovega cvetu« — najnovejši val mode za plavaloske.

* Ocre II — zanoena, »polnejsja« ljubkost za vse črnolase, enako za podnevi, kakor za večer.

Te najnovejšie modne nianse je naša pariška kosmetična specijalistka neposredno poslala v Jugoslavijo in tu se lahko dobe samo v seriji edinstvenih nianse pudra Tokalon. Poleg njih je še devet očarujotih barv, ena bolj živa in sijajnejša od druge, ker je puder sam pomešan s »kremasto peno«. Ta pena daje celo uvelum. motnemu tenu novo in prirodno barvo. Zahtevajte od svojega parfumerista, da vam pokaže vse priljubljene nianse pudra Tokalon.

Ljubljankanke, matere, žene!

Vsi, ki ljubite filmsko umetnost, ki se navdušujete za vsebinsko globoko, lepe filme, ne zamudite prekrasnega — nepozabnega filma

JEANNE DORÉ

Materina radost in bol z edinstveno ženo — predstavljamo odrske in filmske umetnosti

EMO GRAMATICO

Predstave danes ob 16., 19. in 21. uri
KINO UNION, tel. 22-21

Senzacijskih in borbenih filmov željni — se boste posebno dobro zabavali danes pri napetem pustolovskem filmu
KINO MATICA, tel. 21-24. Ob 16., 19., 21.

Koronovi biseri

PREMIERA!
v prvovrstni zasedbi:
SPENCER TRACY
in MYRNA LOY

JEANETTE Mc DONALD in NELSON EDDY v veličastnem glasbenem filmu:

CVETJE V MAJU

(BELI JORGovan)
Danes ob 16., 19. in 21. uri
KINO SLOGA, tel. 27-30

Mariborski sokolski zlet

Poziv narodno zavedni javnosti

So časi, ko dobivajo vsa naša javna dejanja poseben značaj. Danes mora biti vsaka javna manifestacija domoljubnih organizacij kakor silen klic, ki prihaja iz notranjosti vsakega člana našega narodnega telesa in se združuje v mogočno izpoved naših narodnih moči — v izpoved brezpopolne domovinske ljubezni.

Manifestacija, kakršna bo letošnji mariborski sokolski zlet, je nastala iz notranje potrebe. Narekoval jo je naš nacionalni čut, ki hoče, da se združimo vsi, ki ljubimo našo narodno državo, vsi, ki nam je svoboda naroda najvišji ideal, da se združimo in pregledamo naše vrste. Biti morajo močne, da bo občutil vsak posameznik ponos, ki ga dajeja moč in edinstvo, ker le tako se bodo množice našega naroda navzele novih moči, ki so danes potrebne bolj, kakor kdajkoli prej. Vsa posameznik mora vztrajati na svojem mestu kot cel bojevniki proti vsemu in vsakomur, ki kakorkoli ogroža naš državni obstoj. Taka manifestacija nas druži, da vidimo koliko nas je; da vemo, da smo vsi eni; misli in da gremo na svoja mesta močni in odločni.

Maribor, ta lični izraz združitve prave

davnega Pohorja, zasanjanega Kobanskega, nekkih Slovenskih gor in mladostnega Dravskega polja — je lepota, ki jo hočemo ohraniti vedno v nizu biserov naše jugoslovenske domovine.

Ali si kdaj stal na hribu in gledal pod seboj krasoto svoje domovine? Ali si kdaj premišljal o besedah našega Prešerna:

Manj strašna noč je v črne zemlje krili, kot so pod svetlim soncem sužnji dnovi...

Vedno znova se jih spominjamo in težka misel se nam poraja misel na Vltavo in Vislo. Pa bi slehernega člana našega narodnega občestva povedel se seboj, da mu pokažemo domovino, da mu odpremo oči, če je še ne vidi, da mu zbudi srce, če je še ne občuti! Kdo bi potem še ostal izven naših vrst, ki ljubijo svoj dom? Kdo bi še bil, ki bi ne bil pripravljen z jekleno voljo in trdnostjo stopiti na branik?

Sokolska župa mariborska vas, bratje in sestre, in vas vse, ki vam je domovina draga, vabi v Maribor na zlet, da na severu naše Jugoslavije manifestiramo za svoje ideale.

Zivela Jugoslavija!

Da bi bili naši kraji čim privlačnejši

Sistematska akcija za pospeševanje turizma in gostinstva ter smotrnega olepševanja gostišč in turističnih bivališč — Tujskoprometni tečaji ob meji

Maribor, 7. maja. Tudi letos so v načrtu številni enodnevni tujskoprometni tečaji ob naši meji, ki jih prireja banska uprava s sodelovanjem Tujskoprometne zveze »Putnik« v Mariboru. Te lanske tečaje so pokazali lep uspeh, torej sistematske propagande za ustvaritev čim bolj prepričljivih pogojev za zadovoljivo ustrežanje vsem željam ter potrebam turističnega občinstva. V tem pogledu je bilo v našem obmejnem ozemlju doslej precej zanemarljivo. Lepo je naše Pohorje, vabljivo so naše Slovenske gorice, krasen je naš Kozjak v vseh svojih prirodnih lepota, pri vsem tem pa je obstajala velika vrzel. Vse bolj je bilo čuti, da naša gostišča in turistična središča niso dorekla sodobnim nalogam ter potrebam tujskoprometne industrije. Prihajali so gostje k nam, občudovali so prirodne posebnosti, z rahlo kritiko pa so izražali nezadovoljstvo zaradi pomanjkljive potrebe in nedostadne ureditve posameznih gostišč. V zadnjih letih se je posrežilo s smotnim prizadevanjem precej zbrati sledov teh neveselih pomanjkljivosti. Danes imamo vzdolj vse meje že lepo število tujskoprometnih bivališč in torišč, ki lahko v vsakem pogledu ustrezajo še tako izbirčnim in nenavadnim željam turističnih gostov, toda še vedno je precej gostišč, ki niso tako urejena in opremljena, da bi lahko tvegala sprejetje turističnih gostov. In prav tej nalogi izpolnjevanja naših obmejnih gostišč služi organizacija tujskoprometnih tečajev, ki se nadaljujejo tudi v letošnji sezoni.

Odvce bi bilo, ako bi hoteli poudarjati aktualno važnost takšnih tečajev. Prvi letošnji tujskoprometni tečaj je bil v nedeljo v Radencih. Tečaj je zelo lepo uspel in je prejel prireditelje o umestni potrebi prirejanja nadaljnjih podobnih tečajev, ki

bodo v vseh važnejših tujskoprometnih središčih ob meji. V petek je podoben tečaj za pospeševanje turizma in gostinstva v Ribnici na Pohorju, ki se razvija v prijetno tujskoprometno bivališče. Tamošnji Tujskoprometni in olepševalno društvo je na pobudo in s sodelovanjem Tujskoprometne zveze »Putnik« v Mariboru prevzelo izvedbo enodnevnega tečaja za pospeševanje turizma in gostinstva v Ribnici na Pohorju, ki ga priredi banska uprava v Ljubljani.

Podobni tečaji bodo sledili tudi v drugih krajih z razvitim turizmom in gostinstvom ob severni meji. Namen teh tečajev je, da se najširši sloji obmejnega prebivalstva seznanijo s pomenom in potrebami tujskega prometa ter da se poučijo podrobno o možnostih in ukrepih v svrhu pospeševanja in razmaha tujskega prometa, ki je prinesel našim turističnim krajem že neprecenljive gospodarske in druge koristi. Ti tečaji so za udeležence brezplačni. Obsegajo predavanja o turizmu in gostinstvu, o polepšanju zunanjega lica gostišč, bivališč in turističnih krajev, o delu in pomenu turističnih organizacij in potniških pisarn, o gostinskem kletarstvu. Priključen je tudi praktični in teoretični pouk o serviranju. Zanimivo je, da se med predavanji predvajajo tudi kulturni filmi.

Koristi takšnih tečajev se mora zavedati vse naše obmejno prebivalstvo. Zaradi tega je dolžnost vseh tujskoprometnih interesentov v širšem smislu, lastnikov in nastavljenecv gostinskih obratov, učiteljev, trgovcev, obrtnikov in posestnikov, da izkoristijo ugodno priliko, ki se jim nudi, da s čim lepo udeležbo podpro pobudo tujskoprometnih tečajev, glede katerih so interesentom na razpolago vsa podrobna, konkretna pojasnila pri Tujskoprometni zvezi »Putnik« v Mariboru.

Maribor je mesto topolov

Potrebna je temeljita preureditev prostora pred kolodvorom

Maribor, 7. maja. Od prijatelja našega lista smo prejeli s prošnjo za objavo:

»V novem Mariboru opazimo marsikaj, česar v prejšnjem Mariboru nismo opazili. Mnogo novega in drugačnega smo doživeli, kar daje našemu mestu čedno zunanjost. Sedaj so odstranili na prostoru pred kolodvorom še tista bujna rastoča drevesa, pod katera so se v vročih mesecih zatekali soferji ter izvoščiki. Namesto njih so zasadili mlade topole, ki bodo nedvomno vtisnili vsemu okolju svojevrsen pečat. Maribor bo menda itak postal mesto topolov. Imamo jih na avenijski na Aleksandrovi cesti, z njimi bodo, kakor določajo načrti, zasadili nameravani promenade pot ob Dravi mimo Pristana in dravske brvi proti Mariborskemu otoku. Tudi drugod jih bodo še zasadili. Če pa so že nasadili mlade topole pred kolodvorom, potem bi morali

rali misliti na celotno preureditev tega prostora.

Ze dolgo vrsto let razpravljamo o potrebi, da se preduradi dosedanja slika, ki jo nudi prostor pred postajnim poslopjem. Ta slika je sedaj precej žalostna. Tista ograja je vsa čudno zaraščena in daje vsemu okolju poudarek zapuščenosti in zanemarjenosti. Prav nič ne bodo pomagali mladi topoli v svoji bobnotni rasti, če se ne bo uredil problem tiste nemogoče ograje. Smotno izkoriščanje višjege prostora bi lahko vtisnilo vsemu prostoru naravnost značilen poudarek. To vprašanje je aktualno in se ga bodo morali slej ko prej lotiti policijani činitelji. Prvi vtis je najboljši vtis. Tako pravijo. To velja tudi za nas Mariborčane. Avenija, preurejeni glavni trg in druge regulacije nam bore malo pomagajo, dokler nismo temeljito in sodobno rešili problema preureditve zapuščenega in nesodobnega prostora pred postajnim poslopjem.

Smrt preži na človeška življenja povsod

Berača sta utonila v potoku — Električni tok je uničil mlado življenje

Maribor, 7. maja. 52letni Alojzij Lah iz Cigone je bil v življenju velik revež. Na obeh očeh je bil slep. Bridka usoda, ki mu jo je naklonila priroda, mu je potisnila v roke beraško palico. Tako si je z beračenjem pomagal skozi življenje ter se preživljal. Na tej njegovi žalostni beraški poti ga je stalno spremljala njegova 65letna mačeha Marija

Lah. Te dni sta prišla v okolico Spodnje Loznice. Ko sta bila ves dan na poti od hiše do hiše in ko sta bila proti večeru že močno utrujena, sta se zatekla v neko gostilno, da se nekoliko okrepčata. Očividno pa sta zavzela malo preveč vina, ki jima je stopilo v glavo. Bila je tema, ko sta nadaljevala svojo pot proti tako zvanemu Jeričevemu jezu v Sp. Loznici. Tod

mimo teče potok Laznica, ki pa je v zadnjih dneh zaradi neprestanega deževja zelo narasel. Alojzij Lah in njegova mačeha sta v temi očividno zgrešila pot. Padla sta v narasli potok, ki ju je zagnil v svojo strugo. Naslednje jutro je potok naplaval trupla Alojzija Laha, ki so ga spravili v mrtvašnico. Niso pa doslej še našli trupla Marije Lahove, ki ga bo potok prav gotovo naplaval na primernem mestu.

Maribor — lokalne novice

— Poučno predavanje o IX. zletu bolgarskih Junakov v Sofiji l. 1939 bo drevi ob 20. v dvorani Ljudske univerze. Predaval bo br. Meglič. Skioptične slike v barvah so delo br. dr. St. Lutmana. Za predavanje je v mariborski nacionalni in sokolski javnosti živahno zanimanje.

— Obmejne novice Mariborčani se bodo v velikem številu udeležili nedeljske predstave vrlih pesniških in jarenskih Sokolov, ki bo ob 15. pri br. Kerenčiču na Pesnici. Naši pesniški in jarenski Sokoli zaslužijo, da podpremo njihova idealna stremjenja s čim lepo udeležbo iz Maribora.

— Na Kozjak! V mariborskih nacionalnih krogih se pripravljajo akcija za binkoštni obisk našega Kozjaka, zlasti prelepe izletne točke pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu. Vrli seliški Sokoli bodo imeli binkoštno nedeljo svoj nastop, ki kaže lepe posledice prvega kozjakega tedna v Mariboru. Zavedni mariborski planinci in ljubitelji našega Kozjaka pa se bodo odpravili na binkoštno nedeljo s koroskim vlakom do Fale, odtod potem peš k Sv. Duhu. Mislimo na naš lepi in ponosni Kozjak.

— 60-letno rojstvo praznuje te dni upokojeni inšpektor drž. železnice g. Ivan Kitak. Slavljence je po rodu iz Tlak pri Rogatcu. Vse dni svojega življenja je bil vzoren narodnjak ter zaveden naprednjak. Že v dijaških letih se je odlikoval po svoji vzgledni narodni zavesti. Posebno važne naloge so mu pripadle ob prevratu. Bil je med najožjimi sodelavci pokojnega generala Rudolfa Maistra. Ivanu Kitaku pripada levji del zasluge, da je bila znana železničarska stavka ob prevratu zlomljena. Ivan Kitak je organiziral protiakcijo narodno zavednih železničarjev, ki so s svojo zavednostjo strli odpor sovražnih elementov v vrstah mariborskega železničarstva. Vzglečnemu narodnjaku in naprednjaku želimo ob lepem življenjskem jubileju, da bi naslednja desetletja preživel v zadovoljstvu, sreči in zdravju!

— Mariborsko žensko jutro v četrtek 9. t. m. bo ob 20. v dekl. meščanski šoli v Cankarjevi ulici važen sestanek ženskega društva v Mariboru. Vabljenе vse članice.

— Razne vesti. V tvornici bakra v Slov. Bistrici je stroj odrezal 33letnemu delavcu Konradu Lešniku prste na desnici. — V Vitanju je cirkularka odrezala prste na desnici 16letnemu Antonu Brenčetu. Oba posrečena se zdravita v mariborski splošni bolnici. — V Maistrovi ulici je nekdo ukradel slugi Mihaelu Ajtiču aktovko, ki jo je imel na kolese. V aktovki je bilo 325 din gotovine ter za 750 din znan in poštini vrednot. — V Jerovski ulici 33 sta izginili iz kurnika Alojzije Angelterjeve kokoši, vredni 120 din. — Predici Sonji Vute iz Loške ulice 2 je izginilo kolo znamke »Prestor« z ev. št. 2-26544. — Na Glavnem trgu je tovorni avto zavozil v zaščitni steb pred Lahovo trgovino in ga podrl. Mest na občina ima zaradi tega 300 din škode.

— Iz pisarniških prostorov železnice postaje v Poljanah je 32letni Franc V ukradel 275 din gotovine ter razne knjige. Vse ukradene predmete so našli pri tatu, ki so ga aretirali in oddali v sodne zapore.

— V okviru III. umetnostnega tedna bo razstava naših mariborskih likovnih umetnikov. Otvorjena bo v soboto 11. t. m. ob 20. Za razstavo naših domačih likovnih umetnikov se opaža veliko zanimanje.

— Strokovni kmetijski tečaj za učitelje, ki je bil v tukajšnji banovinski vinarski in sadjarski šoli, je bil te dni uspešno zaključen.

— Nočno lekarniško službo imata tekoči teden Maverjva lekarna pri Zamorcu v Gosposki ulici 12, tel. 28-12, ter Vauptova lekarna pri Angelu varuhu na Aleksandrovi cesti 33, tel. 22-13.

— Odprta noč in dan so groba vrata. Umrli je upokojeni nadprednik drž. železnice Stefan Prosenak, star 82 let. Na Pobrežju v Lovski ulici 57 je umrla vdova po kazniškem pazniku Julijana Jager, stara 68 let. V Koroski ulici 2 je umrl upokojeni podprednik finančne kontrole Ivan Kos, star 77 let. V Ribniškem selu 22 je umrl upokojeni poštni uradnik Josip Sitar, star 81 let. — Zalujucim naše globoko sožalje!

— Z obmejnega komisarijata. Višji komisar tukajšnje obmejne policije g. Stevo Krajnovič, ki ostane na svojem službenem mestu še do prihoda svojega naslednika, je premeščen na važno službeno mesto v notranjem ministrstvu. Višji komisar g. Stevo Krajnovič je bil v vseh mariborskih družabnih in nacionalnih krogih zelo priljubljen. S svojo koncilijantnostjo in s svojo segavostjo si je pridobil številne prijatelje. Bil je v sleherni družbi dobrodošel ter prijeten gost. Ob njegovem napredovanju in lepem priznanju, ki ga je bil deležen, mu izraža vsa mariborska nacionalna javnost priske čestitke, združene z željo, da bi bil deležen še nadaljnjih priznanj ter čim lepših uspehov.

— Iz kazniške službe. V tukajšnji moški kaznišnici je bil upokojen podnarednik Ivan Lipovž. Za desetletje je bil postavljen paznik Alojz Drogenik, za podnarednika desetlet Josip Cvetko. Za paznika sta bila imenovana Ivan Senker, delavec iz Podpeča in Guštin Marcel, mizarški pomočnik s Pobrežja. Premješčen je bil paznik Sima Gjokić v kaznišnico v Polžarevcu.

— Kulturne novice. Pevski zbor Glasbene matice ima vključno od danes 8. maja naprej samo skupne, strogo obvezne vaje mešanega zbora vsak torek, sredo in po-

Tragičen konec obeh revnih ljudi je vzbudil toplo sočutje za njuno bridko usodo. V Slov. Bistrici pa je zahtevala smrtna nesreča življenje mladega, komaj 25letnega pomožnega delavca Stefana Pongračiča. Pri neki tamošnji tvornici je pri stavbnih delih zaposlenih vedl zidarjev. Med njimi je bil tudi pomožni delavec Stefan Pongračič, ki se je bil med delom z desno dotaknil bližnje električne žice. V naslednjem trenutku so že videli tovariši, kako je zabingljalo in obviselo njegovo truplo na žici. Takoj so izklopili tok, da bi mu oteli življenje. Brž so pohiteli, da ga rešijo, ko pa so ga sneli z žice, so opazili, da je nesrečni Pongračič že mrtev. Obe roki sta bili ožgani zaradi prijema električne žice. Njegovo telo so prepeljali v mrtvašnico.

Smrtna nesreča, ki je doletela nesrečnega Stefana Pongračiča, je vzbudila globoko sočutje pri vseh njegovih tovariših, ki jim je bil pokojni Pongračič iskren ter dober prijatelj. Pokojni Pongračič je bil v opravljanju svojega dela in svojih dolžnosti pošten, vester ter zanesljiv. Svojo bridko obkrojuje njegovo prerano smrt.

tek zaradi priprav za gostovanje. — Na literarnem večeru hrvaških književnikov, ki bo 15. t. m. v Narodnem gledališču, bodo recitali svoja dela med drugim Vladimir Nazor, Dobriša Cesarić, Ilija Jakovljević, Dragotin Tijadinović, Tin Ujević, Ivo Kozarčanin, Ivan Goran-Kovačić, Novak Simić in Olin Deloroko.

— Paberk! Tukajšnji »Delavska Politika« poroča v številki 50: »Že večkrat smo citali v najrazličnejših listih kritiko na račun železniške uprave, ki odreja, da vozijo na progi med Mariborom, Ljubljano in Zagrebom potniški vagoni najstarejših vrst, ki bi bili v najboljšem primeru primerni za kakšne kratke stranske proge, ne pa za promet na glavnih progah v Sloveniji, ki vrhu tega večje inozemstvo s centrom države. Strokovno železniško osebje pojasnjuje, da je uporaba starih, nekoč že izrazitih potniških vagonov prišla zopet v uporabo, ker so moderniji vagoni pri nas urejeni vsi na takozvano Božičevo zavoro, ki jih ni mogoče vklopiti v garnituro, v kateri vozijo vagoni z zavorami Westinghouse. Ker pa imamo premalo voz z Božičevo zavoro, da bi mogli sestaviti cele garniture potniških vlakov, zato je treba vključiti v promet izključno le stare potniške vagonne z zavoro »Westinghouse«.

— Poroke. V zadnjem času so se v Mariboru poročili: Anton Harih, ključavničar, Jezdarska ulica 1 in Marija Cuder, potnica, Teslova ulica 4; Alojzij Zager, tkalec, Koroska cesta 90 in Alojzija Peršič, navijačka, Pobrežje; Josip Pečecnik, narednik-vodnik in Alojzija Golob, zasebnica, Sodna ulica 32; Anton Pokrznik, kmet in Elizabeta Rebernik, rejenka iz Ribnice na Pohorju; Karel Berdnik, monter in Marija Maser. Obilo sreče!

— Nasilnež. Na Kralja Petra trgu je hotel službojuči stražnik legitimirati nekega neznanca, toda mož se za njegov poziv ni zmenil, ampak ga je skušal odpraviti z žaljivkami. Naposled je neznanec stražnika še napadel in mu skušal iztrgati gumljevo. Razvila se je borba, v kateri je stražnik nasilneža ukrotil in ga s pomočjo tovarišev spravil v policijske zapore, kjer so ugotovili, da je nasilnež identičen z 52 letnim Ivanom Kračunom iz Razvanja, ki je bil za dobo 3 let izgnan iz mestnega okoliša.

— Kravne zgodbe. V Slovenji vasi na Dravskem polju so napadli vinjeni fantje 39-letnega posestnika Bogomirja Podgorška, ki je dobil več zabodljivcev. Tudi na Savinjskem vrhu je tekla kri. Zrtev napada je postal 31-letni pomožni delavec Leopold Tominc, ki ima več vbovljajev. Oba se zdravita v bolnici.

— Mrtva v kadi. V železniškem kopališču v Wolfovi ulici se je kopala 71letna žena upokojenega železničarja, Ana Rozman iz Betnajske ulice 26. Ko je bila že eno uro v kadi in ker je ni bilo na spregled, so uslužbenec vdrli v kabinu in našli staro ženo mrtvo. Poklicani zdravnik dr. Korenčan je ugotovil, da je Rozmanovo zadela srčna kap.

— Podzemski zaklonišče. Že pridno kopljejo na Rotovškem trgu. Izkopali so zemljo že precej globoko. Mariborčani si dela z zanimanjem ogledujejo. Podzemski zaklonišče je predvsem namenjeno magistratnemu uradništvu, pa tudi ostalemu prebivalstvu v bližini Rotovškega trga.

— Vreme. Tezenska meteorološka postaja napoveduje za danes in jutri oblačno ter vetrovno vreme. Temperatura se ne bo mnogo spremenila. Včerajšnja maksimalna

malna toplota je bila 13,08, današnja minimalna pa 9,05 C. Pritisk je znašal 736,9.

Mariborsko gledališče

Sreda, 8.: Zaprtlo.
Četrtek, 9.: Ob 20. Izdaja pri Novari. Rod

Gledališki abonement in imejteljem blokov! Vsi abonenti so doslej imeli že po 18 predstav, tako da dobijo še 4. Oni, ki so se na zaostanku s plačilom mesečnih obrov, naj svoje obveznosti čimprej poravnajo.

Iz Ormoža

— Spomladanski plemenski sejem rodovniške govede pingavske pasme v Ormožu, srez ptujski. Banska uprava v Ljubljani priredi v sredo 15. maja dopoldne na sejnišču v Ormožu plemenski sejem rodovniške govede pingavske pasme. Oporočajo, da bodo na ta sejem prignani v večjem številu mladi rodovniški bikli od 1 do 2 leti stari, pa tudi prvovrstne plemenske krave in telce ter bo s tem dana vsem zainteresentom priložnost za nakup dobre plemenske živine. Vse nadaljnje informacije daje Zveza selekcijskih društev za pingavsko govedo v Ormožu.

Iz Celja

—c Akademija podmladka Jadranske straže na celjski gimnaziji se bo pričela drevi ob osmih v celjskem gledališču. Spored je zelo pester in lep. Udeležite se akademije v čim večjem številu!

—c Vsi rezervni oficirji in vojaški uradniki celjskega vojaškega okrožja naj javijo pododboru UROIR v Celju do 15. t. m., ali pristopijo kot člani, odnosno sploščjo vzrok, zakaj ne pristopijo. Pododbor UROIR nujno potrebuje te podatke zaradi poročila.

—c Delavske organizacije na cesti. V poslopju Delavske zbornice v Celju so bili doslej trije prostori na razpolago delavskim strokovnim organizacijam, organiziranim v Udruženju delavskih sindikatov, in delavskemu kulturnemu društvu »Zveza mladosti«. Po sklepu imenovane uprave Delavske zbornice pa bodo te organizacije v četrtek 9. t. m. ob 9. dopoldne deložirane. To je izzvalno med delavstvom seveda veliko ogorčenje.

—c V celjski bolnici je umrl v torek 78-letni preužitkar Miha Vouk iz Pištjanja.

—c V Logarski dolini, kjer je stalno oskrbovana Piskernikova koča, bo čez binkošne praznike odprt tudi Aleksandrov dom. Za obisk Logarske doline se zanima mnogo izletnikov, ki hočejo praznike preživeti v tem lepem planinskem kraju. Oskrbovan bo tudi Frischaufov dom na Okrešlju, kjer je še dovolj snega za smučanje. Tudi na Koroski je še mnogo snega, ki privablja smučarje. Kocbekov dom je sedaj stalno oskrbovan. O binkoštih ga bo gotovo obiskalo mnogo smučarjev. Zelo privlačni izletni točki sta tudi Mozirskak koča na Golteh in Celjska koča pod Tovstom.

—c Zalostna pesem noža. Ko je 22letni posestnik sin Franc Grabler iz Dramelj gnal v ponedeljek zvečer živino domov, ga je napadel sin nekega posestnika in ga zabodel z nožem v pleče. Istega dne je nek posestnik napadel 39letnega čelnarja Ignaca Berghausa iz Sp. Sečovega pri Rogaski Slatini in ga z ostrino sekira močno poškodoval po hrbtu. Ko se je 25letni tkalec Martin Florjan s Polzele vračal v nedeljo domov, ga je napadel sin nekega posestnika in ga zabodel z nožem v levo roko. Poškodovanci se zdravijo v celjski bolnici.

—c Iz avtomobila je padel v ponedeljek zvečer med vožnjo Ivan Koprivc, uslužbenec hotela »Slovana« na Vranskem. Koprivc je dobil težke notranje poškodbe. Prepeljali so ga v celjsko bolnico.

—c Maksimiranje cen moke. Banska uprava je odobrila trgovcem z moko v Celju, zastopanim po združenju trgovcev v Celju, da smejo prodajati pšenično moko vojdovinskega porekla s približno 21 odstotkov, zaokroženim na 5 par pri 1 kg, na dnevno borzno ceno pšenične moke št. 0, kakor notira na novosadski produktini borzi oziroma s približno 19% ob enakih pogojih za moko slavonskega porekla in z znižanjem po 20 par pri 1 kg za moko št. 2, in po nadaljnjih 20 par za moko št. 5 oziroma 6 oziroma 7 na bazi označenih borznih cen za pšenično moko št. 0. Isti pribitek velja za ceno otrobov.

Kupujte propagandne razglednice zleta Mariborske sokolske župe!

Obnova pogajanj med Italijo in Anglijo

Napeto pričakovanje razgovora iz Londona se vrnivšega angleškega veleposlanika z Mussolinijem in Cianom Mussolinijeve izjave zaupnikom stranke

Rim, 8. maja. br. (OA). Sročil se je vrnil po daljši odsotnosti sir Percy Lorraine, ki se je v Londonu najprej udeležil konference angleških poslaničkov z Balkana z zunanjim ministrom lordom Halifaxom, potem pa se je prejel navodila za svoje razgovore z italijanskimi državniki, da bi se napetost v Sredozemlju omilila. V diplomatskih krogih so nocoj govorili, da bo Lorraine v najkrajšem času, najbrže že jutri obiskal ministrskega predsednika Mussolinija in nato še zunanjega ministra grofa Ciana. Zaradi tega novinarji z največjo pozornostjo zasledujejo sleherni korak angleškega veleposlanika.

V diplomatskih krogih so danes dalje zatrjevali, da se Angliji mnogo nadejajo uspeha eventualnih pogajanj z Italijo, ker prihaja angleški veleposlanik iz Londona s povsem konkretnimi predlogi, po katerih naj bi se poglabil in razširil velikonočni pakt iz leta 1937, tako da bi predstavil še bolj učinkovito sredstvo za ohranitev statusa quo v območju Sredozemskega morja. Kar se tiče angleških predlogov, se more čuti le geslo: »Internacionalizacija Sredozemlja«, ne da bi bilo mogoče o tem izvesti kakšne nadaljnje podrobnosti. Vsekakor pa to pomeni, da je Velika Britanija v gotovi meri pripravljena ugoditi italijanskim zahtevam in jo na ta način sprostiti »ujetništva« v Sredozemskem morju.

V Sredozemlju. To bo dalo angleškemu veleposlaniku priliko, da docela razjasni namen in pomen koncentracije zavezniških sil, a da tudi izve od italijanskih državnikov, zakaj je bilo tudi italijansko vojno brodevo koncentrirano v vzhodnih predelih Sredozemskega morja. V angleških diplomatskih krogih govore na osnovi velikonočnega pakta, ki je še vedno v polni veljavi in ki naj bi se sedaj celo še razširil, že kar o angleško-italijanski alijansi. Zato ni čuda, da v Rimu z največjim zanimanjem pričakujejo razgovore angleškega veleposlanika z Mussolinijem in Cianom ter da pričakujejo od njih predvsem razjasnitev položaja v Sredozemlju. Gotov optimizem so vzbudile v krogih mednarodnega tiska tudi zaupne izjave Mussolinija, ki jih je podal 21. aprila, na praznik ustanovitve Rima, funkcionalnem fašistične stranke in ki so se potem razširile po Italiji v obliki zaupne okrožnice.

Mussolini je ob tej priliki iznova opozoril na strateški položaj Italije, ki je v Sredozemlju nevzdržen in ki ga je treba za vsako ceno spremeniti. Naglasil je tudi, kako ogromno škodo ima Italija kljub vsem nasprotnim zatrjevanjem zaradi zavezniške kontrole in blokade. Občo pozornost je vzbudila njegova izjava, da Nemčija doslej ni zahtevala od Italije, naj vstopi v vojno, kar bi zavezniški nedvomno že storili, ko bi imela Italija napram njim podobne obveznosti.

